

Sygn. akt *I ACa 1260/17*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 czerwca 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSA Elżbieta Fijałkowska (spr.)

Sędziowie: SSA Mikołaj Tomaszewski

(del.) SSO Maciej Rozpędowski

Protokolant: protokolant Halszka Mróz

po rozpoznaniu w dniu 24 maja 2018 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa **M. P.**

przeciwko **(...) Bank (...) SA w W.**

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Zielonej Górze

z dnia 16 sierpnia 2017 r. sygn. akt I C 362/15

oddala apelację.

Mikołaj Tomaszewski Elżbieta Fijałkowska Maciej Rozpędowski

I ACa 1260/17

UZASADNIENIE

Powód M. P. w pozwie skierowanym przeciwko (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w Z. domagał się zwolnienia go z odpowiedzialności za zobowiązanie wynikające z poręczenia umowy kredytu. Na rozprawie w dniu 29 września 2016 r. pełnomocnik powoda wniosła ostatecznie o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu wykonawczego.

Pozwany (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. wniosł o oddalenie powództwa w całości oraz obciążenie powoda kosztami procesu.

Wyrokiem z dnia 16 sierpnia 2017 r. Sąd Okręgowy w Zielonej Górze pozbawił wykonalności w stosunku do powoda M. P. tytuł wykonawczy w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) z dnia 16 kwietnia 2014 r. wystawiony przez (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. zaopatrzonej w klauzulę wykonalności postanowieniem referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym z dnia 17 marca 2015 r. zmieniony postanowieniem Sądu Rejonowego w Zielonej Górze z dnia 1 września

2015 r. w sprawie o sygnaturze akt IX Co 645/15 oraz zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1.000 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Podstawą rozstrzygnięcia były następujące ustalenia i wnioski

W dniu 21 czerwca 2011 r. (...) S.A. udzielił J. P. kredytu odnawialnego w kwocie 200.000 zł. Prawne zabezpieczenie wierzytelności wynikającej z udzielonego kredytu obejmowało hipotekę umowną do kwoty 400.000 zł na nieruchomości położonej w (...) 19A, objętej księgą wieczystą nr (...) prowadzoną przez Sąd Rejonowy w Zielonej Górze oraz cesję praw z umowy ubezpieczenia nieruchomości od ognia i innych żywiołów i oświadczenie o poddaniu się egzekucji przez kredytobiorcę i dłużnika hipotecznego.

W dniu 25 września 2012 r. strony zawarły porozumienie o restrukturyzacji zadłużenia, w której kredytobiorca uznał roszczenia banku wynikające z umowy linii kredytowej i zobowiązał się dokonać spłaty raty kapitału w kwocie 399.008,87 zł, nie później niż do dnia 15 stycznia 1997 r. a nadto ustalono, że zabezpieczenia prawne określone w umowie kredytowej pozostają w mocy. Mocą porozumienia bank zobowiązał się do potwierdzenia warunków restrukturyzacji po spełnieniu przez kredytobiorcę warunków jej uruchomienia, zastrzegając przy tym, że w razie braku ich spełnienia do dnia 9 października 2012 r. porozumienie nie dochodzi do skutku.

Jednocześnie w dniu 28 września 2012 r. powód złożył oświadczenie o poddaniu się egzekucji w trybie art. 97 ustawy Prawo Bankowe i wyraził zgodę na wystawienie przez Bank bankowego tytułu egzekucyjnego obejmującego roszczenia z w/w porozumienia w terminie do trzech lat od daty rozwiązania porozumienia.

W dniu 19 września 2011 r. w prawa i obowiązki (...) S.A. Oddział w Polsce z siedzibą w W. wstąpił (...) S.A. z siedzibą w W., który następnie w dniu 31 grudnia 2012 r. został połączony przez przejęcie ze (...) Bank (...) S.A.

W dniu 10 czerwca 2013 r. pozwany wypowiedział kredytobiorcy umowę o kredyt płatniczy restrukturyzacyjny z zachowaniem 30 dniowego okresu wypowiedzenia.

W piśmie z dnia 10 lipca 2013 r. pozwany poinformował powoda o fakcie wypowiedzenia dłużnikowi osobistemu umowy oraz stanie zadłużenia. Korespondencja skierowana została na adres wskazany w oświadczeniu o poddaniu się egzekucji i po dwukrotnym awizowaniu powróciła do nadawcy.

Powód, w pismach z dnia 28 sierpnia 2013 r. oraz 16 lutego 2015 r., kierował do strony pozwanej zapytania o podanie stanu zadłużenia z tytułu zawartej umowy kredytu. W piśmie z dnia 17 lutego 2015 r. wystąpił z propozycją spłaty zadłużenia, informując że stan zdrowia ojca nie pozwala mu na bieżącą obsługę zobowiązania. Wszystkie pisma kierowane do banku opatrywał aktualnym adresem zamieszkania. Strona pozwana nie udzieliła powodowi informacji, o które wnioskował.

W dniu 16 kwietnia 2014 r. (...) Bank (...) S.A. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny, stwierdzając istnienie solidarnego zadłużenia J. P. oraz M. P. na kwotę 243.272,24 zł, wskazał, że zobowiązanie J. P. wynika z umowy linii kredytowej (...) nr (...) z dnia 21 czerwca 2011 r. zmienionej Porozumieniem z dnia 25 września 2012 r. o restrukturyzacji zadłużenia, natomiast odpowiedzialność M. P. wynika z oświadczenia dłużnika hipotecznego o poddaniu się egzekucji w trybie art. 97 prawa bankowego i jest ograniczona do nieruchomości położonej w miejscowości Z., dla której Sąd Rejonowy w Zielonej Górze, VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...).

W dniu 17 marca 2015 r. referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Zielonej Górze nadała klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu wystawionemu w dniu 16 kwietnia 2014 r. przez (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W., stwierdzającego istnienie solidarnego zobowiązania dłużników J. P. i M. P. na rzecz wierzyciela z tytułu umowy linii kredytowej, z ograniczeniem odpowiedzialności dłużników do kwoty 400.000 zł.

W dniu 1 września 2015 r. Sąd Rejonowy w Zielonej Górze, zmienił zaskarżone orzeczenie w ten sposób, że ograniczył dodatkowo odpowiedzialność M. P. do nieruchomości położonej w miejscowości Z., dla której Sąd Rejonowy w Zielonej Górze, VI Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...).

W oparciu o ten tytuł wykonawczy Komornik wszczął postępowanie egzekucyjne przeciwko J. P. i M. P. przy czym w stosunku do M. P. wierzyciel ograniczył wniosek egzekucyjny do egzekucji z nieruchomości.

Przystępując do oceny zgłoszonego żądania Sąd wskazał, że podstawę prawną żądania pozwu stanowi przepis art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. Przepis stwarza podstawę do zwalczania tytułu wykonawczego w przypadku, gdy przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, przez co w doktrynie rozumie się zaprzeczenie przez dłużnika obowiązkowi spełnienia na rzecz wierzyciela świadczenia objętego tytułem egzekucyjnym. Zdarzeniem, na którym oparto klauzulę wykonalności jest bankowy tytuł egzekucyjny wystawiony w dniu 16 kwietnia 2014 r. na rzecz dłużnika głównego J. P. oraz dłużnika rzeczowego M. P..

Powód nie kwestionował faktu zawarcia umowy kredytowej przez J. P., zaniechania przez kredytobiorcę regulowania należności wynikających z umowy i w konsekwencji wystawienia przez pozwanego bank tytułu wykonawczego, na podstawie którego przeciwko powodowi, jako dłużnikowi rzeczowemu skierowana została egzekucja. Spór koncentrował się w istocie na ocenie instytucji odnowienia w kontekście zawartego przez strony umowy porozumienia o restrukturyzacji zadłużenia oraz kwestii wymagalności wierzytelności hipotecznej, w kontekście braku skutecznego wypowiedzenia kredytu w stosunku do wierzyciela hipotecznego.

W ocenie Sądu brak było podstaw do uznania umowy restrukturyzacji kredytu z dnia 25 września 2012 r. za odnowienie w rozumieniu art. 506 § 1 k.c. Powód nie wykazał, że strony umowy kredytowej, poprzez podpisanie porozumienia wyraziły wolę umorzenia zobowiązania i zawarły nową umowę kredytową.

Przy ocenie czy wierzytelność hipoteczna jest wymagalna Sąd wskazał na treść art. 78 ust. 1 u.k.w.h, zgodnie z którym jeżeli wymagalność wierzytelności hipotecznej zależy od wypowiedzenia przez wierzyciela, wypowiedzenie jest skuteczne względem właściciela nieruchomości niebędącego dłużnikiem osobistym, gdy było dokonane w stosunku do niego. Celem tej regulacji jest ochrona interesów właściciela obciążonej nieruchomości, który nie jest dłużnikiem osobistym. Przepis ma chronić właściciela nieruchomości przed skutkami wcześniejszej wymagalności zabezpieczonej wierzytelności, gdy wynika to z jednostronnej czynności wierzyciela hipotecznego. Użyty w cytowanym wyżej przepisie termin „wypowiedzenie” należy rozumieć szeroko. Chodzi o każdą jednostronną czynność, która bezpośrednio prowadzi do tego, że wierzytelność zabezpieczona hipoteką staje się wymagalna. Wypowiedzenie może polegać na złożeniu oświadczenia woli w wykonaniu uprawnienia kształtującego lub dokonaniu zbliżonej czynności (art. 455 k.c.). Przesłanki art. 78 ust. 1 ustawy o księgach wieczystych i hipotece są spełnione wtedy, gdy oświadczenie wierzyciela dotyczące wypowiedzenia zostanie doręczone właścicielowi nieruchomości niebędącemu dłużnikiem osobistym w taki sposób, aby zgodnie z art. 61 § 1 k.c. mógł zapoznać się z jego treścią. Jest to czynność niezależna od wypowiedzenia wierzyciela w stosunku do dłużnika osobistego.

Umowa kredytu została wypowiedziana przez bank dłużnikowi osobistemu z uwagi na brak spłaty należności. Dlatego też wobec powoda winno nastąpić wypowiedzenie umowy, aby miał świadomość zaktualizowania się jego odpowiedzialności rzeczowej. Strona pozwana przedstawiła skierowane do powoda pismo z dnia 10 lipca 2013 r., które spełniało wymagania stawiane czynności wypowiedzenia. Pismo to nie zostało jednak nigdy doręczone powodowi z uwagi na skierowanie go na nieaktualny adres. Powód, nie będąc stroną umowy kredytowej, nie miał obowiązku informowania banku o każdej zmianie swojego miejsca zamieszkania. Jednocześnie z treści korespondencji dołączonej do pozwu wynikało, że strona pozwana już w dniu 30 sierpnia 2013 r. zdawała sobie sprawę ze zmiany adresu zamieszkania powoda. Nie udzieliła jednak powodowi żadnych informacji o stanie zadłużenia, nie ustosunkowała się do treści nadesłanych przez niego pism.

Jeżeli wierzyciel nie dokona wypowiedzenia względem właściciela nieruchomości zgodnie art. 78 ust. 1, zabezpieczona wierzytelność nie staje się wymagalna w stosunku do takiego właściciela i wierzyciel nie może jeszcze domagać się od niego zaspokojenia z obciążonej nieruchomości.

Dlatego Sąd I instancji pozbawił wykonalności tytuł wykonawczy w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) z dnia 16 kwietnia 2014 r. wystawiony przez (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. zaopatrzony w klauzulę wykonalności postanowieniem referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym z dnia 17 marca 2015 r. zmieniony postanowieniem Sądu Rejonowego w Zielonej Górze z dnia 1 września 2015 r. w sprawie o sygnaturze akt IX Co 645/15.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu Sąd oparł na treści art. 98 § 1 i 3 k.p.c.

Apelację od wyroku wniósł pozwany i zarzucił:

1. naruszenie przepisów postępowania cywilnego, tj. art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 6 k.c. w zw. z art. 61 § 1 k.c. mające wpływ na rozstrzygnięcie sprawy poprzez zaniechanie wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego oraz dokonanie sprzecznej z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, dowolnej, a nie swobodnej oceny dowodów, pozbawionej wszechstronnego i obiektywnego rozważenia całości materiału dowodowego i wyciągnięcie na tej wadliwej podstawie bezpodstawnych i niezgodnych z rzeczywistym stanem faktycznym wniosków leżących u podstaw wyroku, w szczególności przez bezpodstawne uznanie, że powód nie mógł zapoznać się z treścią wypowiedzenia porozumienia restrukturyzacyjnego oraz że Powód nie otrzymał informacji na temat stanu zadłużenia.

2. naruszenie przepisów prawa procesowego mające wpływ na orzeczenie, tj. art. 840 k.p.c. poprzez uwzględnienie powództwa i pozbawienie wykonalności w stosunku do Powoda M. P. tytułu wykonawczego w postaci bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...) z dnia 16 kwietnia 2014 r. wystawionego przez Pozwanego, a zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem referendarza sądowego w Sądzie Rejonowym z dnia 17 marca 2015 r. i zmienionym postanowieniem Sądu Rejonowego w Zielonej Górze z dnia 1 września 2015 r. w sprawie o sygn. Akt IX Co 645/15, a w efekcie również zasądzenie od strony Pozwanej na rzecz Powoda zwrot kosztów procesu w wysokości 1000 zł.

Wskazując na tak sformułowane zarzuty pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania za obydwie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych za instancję odwoławczą.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Sąd Okręgowy na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego, bez przekroczenia granic określonych treścią art. 233 § 1 k.p.c., dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych oraz trafnie określił ich prawne konsekwencje. Ustalenia Sądu I instancji oraz ich ocenę prawną Sąd Apelacyjny podziela oraz przyjmuje za własne, uznając zarzuty apelacji jako pozbawione uzasadnionych podstaw. W ramach przeprowadzonej kontroli instancyjnej nie dostrzeżono uchybień, które winny być uwzględnione przez Sąd II instancji z urzędu. W konsekwencji, dalsza argumentacja Sądu Apelacyjnego, funkcjonalnie odnosząca się do zarzutów apelacji, koncentrować się będzie na tych aspektach, które eksponowano w apelacji.

Istota sporu sprowadza się do rozstrzygnięcia czy w ustalonych okolicznościach faktycznych sprawy pozwany udowodnił, że powód wiedział, lub czy mógł się zapoznać z faktem wypowiedzenia umowy dłużnikowi osobistemu (art. 61 § 1 k.c.). Zgodnie bowiem z art. 78 § 1 u.k.w.h. jeżeli wymagalność wierzytelności hipotecznej zależy od wypowiedzenia przez wierzyciela, wypowiedzenie jest skuteczne względem właściciela nieruchomości niebędącego dłużnikiem osobistym, gdy było dokonane w stosunku do niego.

Sąd Apelacyjny podziela stanowisko, że zawiadomienie właściciela nieruchomości przez wierzyciela o dokonanym wypowiedzeniu w stosunku do dłużnika osobistego, spełnia wymagania wypowiedzenia, jaki i to, że celem tego przepisu jest uzyskanie przez wierzyciela hipotecznego informacji o wymagalności długu, po to by mógł on przeciwdziałać narastaniu odsetek.

Pozwany nie zdołał jednak podważyć oceny, że dłużnikowi rzeczowemu ani nie doręczono zawiadomienia o wypowiedzeniu umowy, ani też, że nie miał on możliwości zapoznania się z treścią wypowiedzenia złożoną dłużnikowi osobistemu.

Pismo z dnia 10 lipca 2013 r. kierowane do powoda, a informujące o wypowiedzeniu umowy dłużnikowi osobistemu, z uwagi na zmianę miejsca zamieszkania powoda, nie zostało mu doręczone. Pozwany nie zakwestionował ustalenia, że powód nie miał obowiązku zawiadamiania wierzyciela o zmianie swojego miejsca zamieszkania. Ze złożonych przez strony dokumentów taki obowiązek dłużnika rzeczowego również nie wynikał.

Przyjmuje się, że negatywne konsekwencje niemożności skomunikowania się z osobą w miejscach, w których kontakt ten według wszelkiego prawdopodobieństwa powinien być możliwy, obciążają tę osobę, gdyż powinna ona zadbać o zapewnienie możliwości porozumiewania się z nią, np. za pośrednictwem wskazanych przez nią osób lub przez poinformowanie o nowym adresie. W orzeczeniu z dnia 19 maja 1949 r. (C 429/49, PiP 1949, z. 8, s. 123) Sąd Najwyższy uznał, że jeżeli odbiorca oświadczenia woli pozostający w stałym stosunku prawnym ze składającym nie uprzedził go o zmianie swojego adresu, to ponosi ryzyko niezapoznania się z treścią oświadczenia woli skierowanego pod adres już nieaktualny (por. Z. Radwański (w:) System prawa prywatnego, t. 2, 2002, s. 302; J. Pokrzywniak, Oświadczenia i zawiadomienia, Mon. Praw. 2005, nr 4, s. 223 i n.; P. Machnikowski (w:) E. Gniewek, Komentarz, 2006, s. 144; M. Safjan (w:) K. Pietrzykowski, Komentarz, t. I, 2008, s. 347).

Powód nie pozostawał w stałym stosunku prawnym z pozwanym, pomimo tego jednak zadbał o zapewnienie możliwości porozumienia się z nim kierując do pozwanego pismo z dnia 28 sierpnia 2013 r. (k. 5 - 6) z zapytaniem o stan zadłużenia i o ewentualne nieprawidłowości. Pismo to, jak również kolejne z 16 lutego 2015 r., nie tylko wskazywało adres zamieszkania ale także numer telefonu powoda. Pozwany je zignorował, nie udzielił żadnej odpowiedzi dłużnikowi rzeczowemu i dnia 25 września 2014 r. wystawił bankowy tytuł wykonawczy (...) przeciwko obu dłużnikom.

Nie ma zatem żadnego dowodu, że przed wystawieniem (...), a w szczególności przed nadaniem mu przez referendarza klauzuli wykonalności, powód wiedział o wypowiedzeniu. Treść pisma powoda z dnia 28 sierpnia 2013 r. nie daje podstaw do przyjęcia domniemania, że przyczyną jego napisania był fakt powzięcia informacji od dłużnika osobistego o wypowiedzeniu. Okoliczność, że pismo to zbiegło się w czasie z wypowiedzeniem jest niewystarczająca w ocenie Sądu Apelacyjnego do przyjęcia ustalenia, że powód wiedział o wypowiedzeniu. Pozwany nie przedstawił żadnych innych dowodów, które pozwalałyby na ustalenie, że powód wiedział o wypowiedzeniu i że właśnie ten właśnie fakt skłonił go nawiązania kontaktu z pozwanym (art. 231 k.p.c.). Inny wniosek byłby aprobatą dla ignorowania obowiązków pozwanego i stawiania nadmiernych, wobec treści art. 78 § 1 u. k.w.h., wymagań dłużnikowi rzeczowemu.

W tej sytuacji wniosek Sądu Okręgowego, że wierzytelność wobec powoda nie była wymagalna jest oczywisty.

W uzasadnieniu apelacji pozwany wskazywał, że już na pewno powód mógł z całą pewnością dowiedzieć się o wypowiedzeniu Umowy Kredytu Płatniczego Restrukturyzacyjnego najpóźniej w dniu otrzymania odpowiedzi na pozew z dnia 23 maja 2017 r. Jednym z załączników do odpowiedzi na pozew było bowiem rzezone wypowiedzenie. Zdaniem pozwanego, biorąc pod uwagę treść art. 316 § 1 k.p.c., a także stanowisko judykatury w zakresie problemu dotyczącego zawisłej sprawy, Sąd powinien był uznać, że doszło do prawidłowego złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu umowy dłużnikowi osobistemu. Na dzień ogłoszenia wyroku przez Sąd Okręgowy powód wiedział zatem o treści oświadczenia dotyczącego wypowiedzenia umowy kredytowej. Ta okoliczność, zdaniem pozwanego, uzasadniała oddalenie powództwa.

W ustalonych okolicznościach faktycznych sprawy Sąd Apelacyjny nie podziela tego stanowiska, nie kwestionując przy tym poglądów oraz linii orzecznictwa, które przyjmują, że doręczenie odpisu pozwu właścicielowi obciążonej nieruchomości można uznać za równoznaczne z doręczeniem oświadczenia w sprawie wypowiedzenia wierzytelności zabezpieczonej hipotecznie.

Zgodnie z art. 96 ust. 1 prawa bankowego, obowiązującego na dzień wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego (ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. tj. Dz. U. z dnia 2 listopada 2012 r.) na podstawie ksiąg banków lub innych dokumentów związanych z dokonywaniem czynności bankowych banki mogły wystawiać bankowe tytuły egzekucyjne o treści zawartej w ustępie 2 przywołanego przepisu). Bankowy tytuł egzekucyjny mógł być podstawą egzekucji prowadzonej według przepisów Kodeksu postępowania cywilnego po nadaniu mu przez sąd klauzuli wykonalności wyłącznie przeciwko osobie, która bezpośrednio z bankiem dokonywała czynności bankowej albo jest dłużnikiem banku z tytułu zabezpieczenia wierzytelności banku wynikającej z czynności bankowej i złożyła pisemne oświadczenie o poddaniu się egzekucji oraz gdy roszczenie objęte tytułem wynika bezpośrednio z tej czynności bankowej lub jej zabezpieczenia (art. 97 ust. 1 prawa bankowego).

W postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu, sąd miał obowiązek zbadania, czy dłużnik poddał się egzekucji oraz czy roszczenie objęte tytułem wynika z czynności bankowej dokonanej bezpośrednio z bankiem lub z zabezpieczenia wierzytelności banku wynikającej z tej czynności (art. 786² § 1 k.p.c. obowiązujący w dacie nadania klauzuli wykonalności).

Z formalnego punktu widzenia były więc podstawy do nadania klauzuli wykonalności (...) wystawionemu przez pozwanego. Podstawą jednakże wystawienia tytułu egzekucyjnego wobec powoda była wymagalność wierzytelności hipotecznej, która jak wskazano wyżej, na dzień nadania klauzuli wykonalności tj. 17 marca 2015 r. (postanowienie referendarza sądowego w przedmiocie nadania klauzuli wykonalności) nie istniała.

W postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu sąd nie był uprawniony do badania materialnoprawnych podstaw wystawienia bankowego tytułu wykonawczego. Podstawę do badania zarzutu, że dług obciążający powoda nie był wymagalny stanowi art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c., zgodnie z którym dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście.

W sytuacji zatem braku wymagalności wierzytelności wobec powoda nie było podstaw do wystawienia wobec niego bankowego tytułu egzekucyjnego i nadania mu klauzuli wykonalności.

Skutek jaki wyprowadzał pozwany z faktu doręczenia pełnomocnikowi powoda odpowiedzi na pozew, z uwagi na kształtujący charakter wypowiedzenia umowy, może zatem ewentualnie dotyczyć okresu od 29 czerwca 2017 r. (k.278, 281 doręczenie dokonane na rozprawie), a nie wstecz tj. wystawienia (...) i nadania mu klauzuli wykonalności. Artykuł 78 u.k.w.h jest pewnym odstępstwem od modelu akcesoryjności, przesądza bowiem o tym, że możliwe jest rozminięcie się w czasie wymagalności wierzytelności względem dłużnika osobistego oraz względem właściciela niebędącego dłużnikiem osobistym. To przesunięcie w czasie wymagalności może mieć znaczenie dla zakresu odpowiedzialności dłużnika rzeczowego.

Stwierdzenie braku wymagalności wierzytelności w odniesieniu do dłużnika rzeczowego na dzień wystawienia (...) i nadania mu klauzuli wykonalności nie oznaczało zwolnienia go od odpowiedzialności za zabezpieczoną hipoteką wierzytelność. Wierzyciel może bowiem dochodzić jej w drodze procesu cywilnego, gdyż przepisy uprawniające bank do wystawiania (...) utraciły moc z dniem 1 sierpnia 2016 r. na podstawie wyroku Trybunału. Konstytucyjnego z dnia 14 kwietnia 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 559).

Apelacja zatem podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

Mikołaj Tomaszewski Elżbieta Fijałkowska Maciej Rozpędowski

--	--	--